

"SİNEMA GÜNLERİ '87" NİN BÜTÜN FİLMLERİ

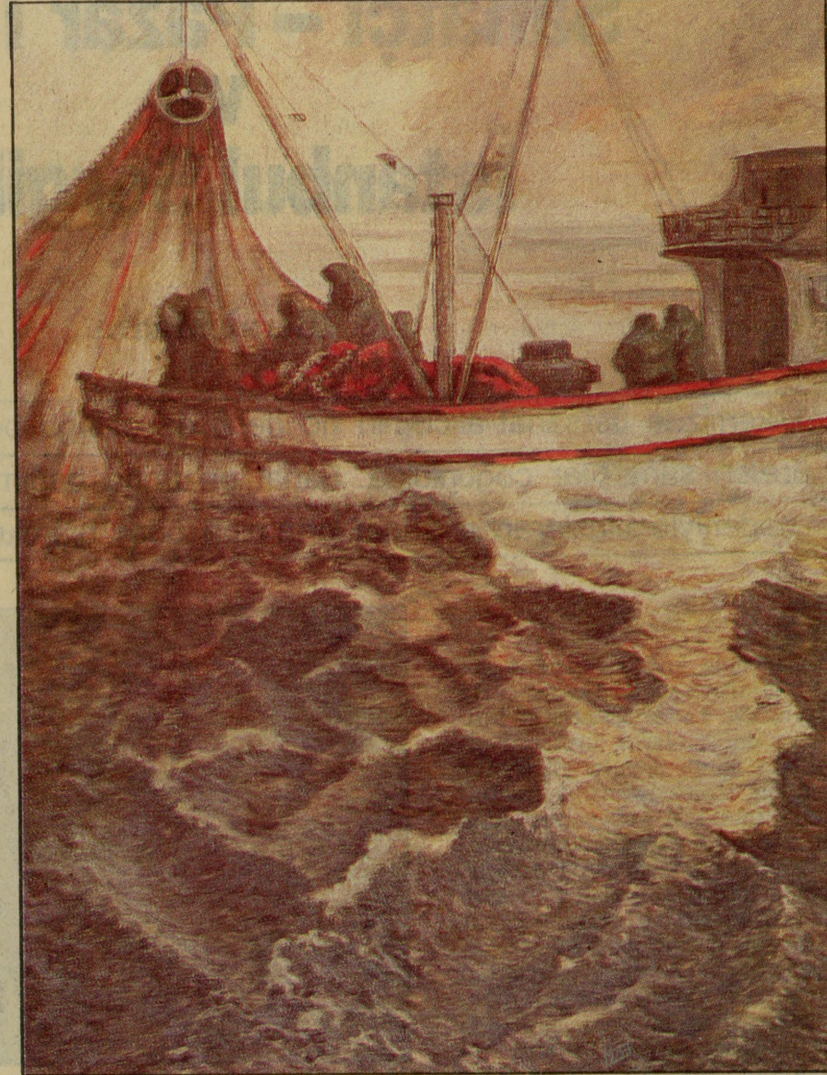
Hürriyet

Gösteri

sanat-edebyat dergisi nisan 1987 sayı 77 500 lira (KDV dahil)

termek zorunda kaldıkları gerçeğiyle karşılaşıyoruz. Bu durum, kimi sanatçının yaşam koşulları dolayısıyla geçirdiği durgunluk ve bunalım dönemleri ve özellikle 1970 - 80 arasındaki siyasal ve toplumsal kargaşanın eğitime yansıyan yönleri ve yine bu dönemde bir kez daha altüst olan ve düzelmesi uzun zaman isteyen kültür ve sanat dengelerinin bozulmasının sonuçlarıdır. Bu kuşak, üstsanat yaratma işlevini yüklenirken, şimdiye değin hiçbir kuşağın karşılaşmadığı kadar güçlü bir altkültürle çatışmak zorunda. Esat Tekand, bu güçlükleri bireysel olarak yaşadığını ve sanat alanında yönünü ancak birkaç yıldır belirleyebildiğini söylerken, sergisinde izlediğimiz resimler de bize bu konuda ipuçları veriyor. Resimlerin tümüne dışa karşı, soğuk ve kararlı bir dinginliğin egemen olduğunu görüyoruz. Figürler, herşeyi bilen ama şimdilik olan bitene karşı yansız kalmayı yeğleyen bir isteği yansıtıyor; adsız ve zaman zaman yüzleri örtülerek kişilsiz kılınırken ya da kişilikleri gizlenirken, mekân ve ışık da bu tarafsızlığa katılıyor. Özellikle ölgün ve sıcaklıktan yoksun ışık, mekândaki ayrıntısızlığı ve çiplaklığı destekliyor, insanların yalnızlığını ve yansızlığını yoğunlaştırıyor. Yalnızlık burada olağan ve seçilmiş bir yaşam biçimi olarak ortaya konuyor. Tekand'ın figürleri kişilsiz olmalarına karşın hem saygın hem de serseri olabilecekleri etkisini bırakıyor. İyilik de yapabilirler kötülük de! İzleyicinin yorumuna bırakılmış bir soru bu. Burada yalnızlığa bir belirsizlik ögesi de ekleniyor. Belirsizlik, kişiler arasındaki ilişkiler için de geçerli, izleyicileri sevgili ya da birbirlerinden tiksinen kişiler olarak yorumlayabilir. Tekand, bilinçli düzlük, dinginlik yalnızlık ve belirsizlik altına, toplumdaki karşıtlıkların, ikiyüzlülüklerin, üzgülerin, basıkların gerilimini gizliyor. Gerçek ve gerçeküstü arasındaki ince bir çizgide duran anlatım, bu özelliği dolayısıyla kolay kabul edilebilirlik sakıncasıyla karşılaşıyor, ancak gizemli yorum, resimlere gereken sanatsal dönüşümü katabilecek güçte. Tekand, daha önceki sergilerinde izlediğimiz resimleriyle bu resimler arasında düşünsel ve teknik açıdan önemli bir

plastik sanatlar

Özer Kabaş

aşama gerçekleştirmiş. Süreklilik ve tutarlılık ve durmadan kendini yenileme, Tekand'a bugünkü figür gelişimi içinde önemli bir yer kazandırabilir.

"Özer Kabaş'ın Resim Denizleri"

Özer Kabaş'ın Maçka Sanat Galerisi'ndeki sergisi 4 Nisan'a kadar izlenebilir. Denizlerle çevreli bir ülkede, denizle içiçe yaşayan insanların öyküsü ve yazgısı anlatılıyor, denizin değişkenliği mavi kavramının içindeki çokrenklilik, denizin çağrıştırdığı düşünce ve duyguların çok anlam-

"GÖSTERİ" NİSAN, 1987

105

Anlatımcılık çerçevesinde, üslup olanaklarının denendiğini ve seçildiğini izliyoruz resimlerde. Temelde bu olanaklar gerçeğin eleştirisi için ustaca kullanılmakta. Ekmeğini denizden kazanmak zorunda olan balıkçıların gerçeğini, Kabaş duygusallığa kaçmadan tam tersine usallığı çağrıştıran bir yorumla ortaya koyuyor. Yıllar boyunca yaşanmış gerçeklerin içinden özüm-senen imgeler, süreç içinde resimlerde tek tek ortaya çıkabiliyor ya da ayıklanıp bırakılıyor. Bir gözleme dayanılarak yapılmış bir resim içindeki ayrıntılardan biri, bir süre sonra, başka bir resimde önemli bir öge durumuna geliyor. Kabaş'ın başlangıçtan bu yana izlediği ve savunduğu anlatım bu sanatın tutkularla bütünleşmesi bu tutkuların nerdeyse bilimsel diyebileceğimiz bir çalışmayla desteklenmesi.

lılığı ve yaşanmakta olan bir deniz tutkusu ince bir gözlemlerime dönüşüyor, bu sergide.

Günümüzde doğa olayını hafta sonlarında ve kısa tatillerde geçiştirerek yaşayan kent insanı için bir uyarı yapıyor Kabaş. Doğa gerçeğinden yola çıkarak bize insanla doğa arasındaki çatışmayı ya da uyumu bir üslup zorlamasına girmeden kendisini algıladığı renklerin ve imgelerin yönetimine bırakarak anlatıyor; klasik bir desen anlayışını, lekeci, ya da soyut anlatımcı bir üslupla birleştiriyor, istediği amaçladığı anlatım gücüne ulaşınca resmi durdurabiliyor ve bitmemişliğin tadını çıkarıyor Özer Kabaş.

Warhol Warhol Warhol / Vasif Kortun	66
İlık Bir Bahar Özlemindeki Ankara'da Sergiler / Erhan Karaesmen	68
Sanatçı-Pazar İlişkisi ve İstanbul Sergileri / Beral Madra	71
Belkis Mustafa'nın Resimleri / Selçuk Erez	74